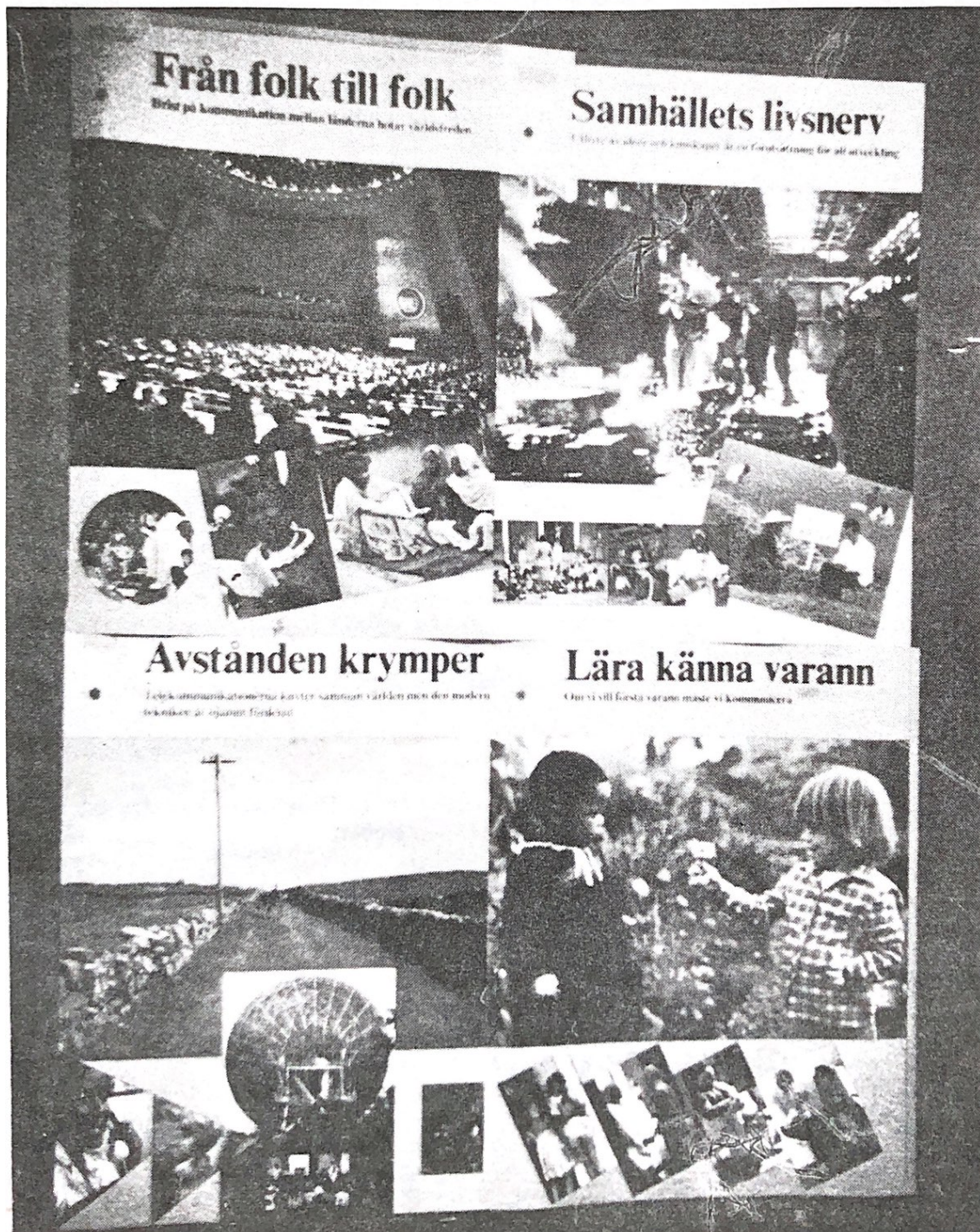

La Espero

SVENSKA ESPERANTOTIDNINGEN

Nro 6/1984 ★ Kr 8,50

Esperantoförbundet

Adress: EsperantoCentro,
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm,
Telefon: 08-11 74 34.

EsperantoCentro är öppet
måndag-torsdag kl. 17-19.
Postgiro: 20 12-3, Esperanto-
förbundet.

Medlemsavgift:

Direktansluten medlem 65 kr,
ungdomsmedlem t.o.m. 20 år 35 kr,
familjemedlem (utan tidning) 25 kr.
Prenumerationsavgift för *La Espero*
ingår i medlemsavgiften.

Medlemmar under 30 år får dessutom
ungdomsförbundet SEJUs blad *ktp*.

SEF:s styrelse

Ordförande: Roland Lindblom
tel. 08-777 41 75,

Sekreterare: Anita Lindblom
tel. 08-773 40 24,

Kassör: Karin Lindquist
tel. 0589-155 31,

Märtha Andreasson, Niklas
Gustafsson, Kerstin Rohdin,
Birger Viggen.

Suppleanter:

Ingemar Nordin, Åke Rohdin.

La Espero

Organ för Svenska
Esperantoförbundet.

Adress: EsperantoCentro,
Brunnsgatan 21, 111 38 Stockholm.

Ansvarig utgivare: Bertil Åkerberg.

Redaktion:

Karin Lindquist (huvudansvarig)
Vasagatan 8C, 732 00 Arboga,
tel. 0589-155 31.

Ulf Ribers, Norra Freberga,
591 90 Motala, tel. 0141-220 35.

Bertil Danielsson (layout)

Årjäng, tel. 0573-105 69.

Fotosats och tryck:

EsperantoCentro, Stockholm 1984

Manuskript sändes en månad före
utgivningsdatum till
Karin Lindquist (adress se ovan).

Esperantoförlaget

Postadress:

Box 7502, 200 42 Malmö.

Besöksadress:

Möllevångsgatan 20 B.

Öppettider: 1 sept. - 15 maj:
onsdagar 10-11, torsdagar 17-18.

Skriftliga beställningar expedieras
hela året, även under sommaren.

Telefon: 040-12 20 29.

Postgiro: 578-5.

Expedition: Wivi Nilsson.

Styrelsens ordförande:

Anita Lindblom.

DE LA REDAKCIO..

Nun baldaŭ la somero kaj libertempo estos nur gaja memoro. La partoprenintoj en diversaj kongresoj kaj esperanto-aranĝoj revenis kaj jam en tiu ĉi numero ni havas kelkajn raportojn pri someraj aventuroj.

Ĉar ni nun proksimiĝos al nova studsezono ni pere de lingvaj kaj gramatikaj artikoloj helpas nin refreŝigi la lingvon. Eble ni ankaŭ povas uzi la artikolojn en reklama celo.

Kiel kutime kaj kun danko mi ricivis tiom da materialo, ke ni ne havas lokon por ĉio en ĉi tiu numero. Seda aperos aliaj numeroj...

Nova kompostisto.

Ek de nun kaj ĝis plue *La Espero* estos kompostia ĉe Värmlands Folkblad, ĉar niaj "idealecaj" kompostistoj laboras steĉe por finpretigi esperantajn librojn, diversajn, kaj tiu laboro urĝas kaj ni ne volas ĝeni ilin per *La Espero*. Sed tio signifas ke VI, karaj manuskriptverkistoj, devas esti atenta en sekvantaj punktoj: La manuskriptoj devas esti maŝinskribataj kun duoblaj interlinioj kaj kun 3-4 cm marĝeno maldekstre. La esperantaj tekstoj devas esti korekte supersignitaj, ĉar la kompostisto ne scipovas Esperanton.

Por financi la gazeton ni akceptos anoncojn en limigita amplekso (jam kelkaj estis enmetitaj en fruaj numeroj).

Vidu la prezojn sube:

1/1-sida	kronor 1.200
1/2-sida	kronor 725
1/4-sida	kronor 425
2 spalter x 6 cm	kronor 250

LA ESPERO NR 7

Manus till nr 7, som postas den ca 15 oktober, skall vara redaktionen tillhanda senast den 15 september.

Glöm inte svart/vita bilder!

Pro ĉeesto en Vankuvero nia prezidanto ne eblis skribi sian kutiman artikolon al ĉi tiu numera. Sed venos dubla venontnumere...

STOPP!

Kommunikationer är till för människor.

SÅ heter affischserien som ni kan läsa om i tidningen och beställa på EsperantoCentro.

STOPP!

INNEHÅLL/ENHAVO

- 80 "Fundamento"
81 De sexton reglerna
82 Eta lingvoleciono
83 Medlemsavgiften Augsburg
 Cu finfine 1987
 Klubo cent
84 Portreto de honora membro
85 Je rememoro de la 26:a UK
 Homo kaj Kosmo
86 Tra la lando
87 Esperanto på FN:s årsmöte
88 Kun esperanto en Sovetunio
 Nova Libro
89 Venis letero el Taŝkento
 ILEI-jarkongreso en Svedio 1985
90 Recenzoj
 OPINIO
 Nekrologoj
 Mendu novan libreton
91 Anna kaj mi gajigas homojn (daur.)
92 Korespondpetoj
 Lukseburga televido

Kommunikationer är till för människor

De ord du just läste står på omslaget till en mapp med åtta stycken affischer, som utgivits med anledning av FN:s Internationella kommunikationsår 1983. Varför skriver vi om detta nu, undrar du nog. Jo, av två anledningar. Dels har affischerna faktiskt inte producerats förrän våren 1984, dels är de så bra, att vi vill slå ett slag för dem som ett utomordentligt reklammaterial i esperantosammanhang. De är nästan som gjorda för esperantoutställningar. Från Svenska FN-förbundet har vi köpt in så pass många mappar till EsperantoCentro, att varje esperantoklubb i landet skall kunna beställa var sitt exemplar. Varje mapp kostar 40 kr + frakt och emballage.

En mapp består alltså av åtta affischer i färg. Mått: 56,5 cm x 43,5 cm. Många av dem har texter, som vi esperantister direkt kan använda. Det går också att komplettera med eget material som anknyter till de färdiga texterna. Här lämnar vi fritt spelrum åt varje klubb.

Här följer en kort beskrivning av varje affisch i serien.

Affisch nr Rubrik och undertext Foton (ett stort och några mindre av människor

från olika länder)

1 Hör på mig!
Kommunikation är en viktig del av vår vardagstillvaro Barn med megafoner

2 Låt oss tala om saken!
Trots ny teknik är samtalet det viktigaste sättet för meddelanden mellan människor Människor i samtal

3 Lära känna varann
Om vi vill förstå varann måste vi kommunicera Människor som bekantar
sig med varandra

fortsättn.

ESPERANTOS "FUNDAMENTO"

Ett språk som är konstgjort kan för sin överlevnad inte lita till den muntliga traditionen. Det måste till ett dokument, som fastställer språkets bas och så att säga legitimerar språkbruket. Esperanto äger ett sådant i **Fundamento de Esperanto**, som antogs av den första kongressen i Boulogne-sur-Mer 1905. Det består av tre delar: en grammatik indelad i 16 "regler", en ordbok (**Universala Vortaro**) omfattande ca 2600 ordrötter översatta till franska, engelska, tyska, ryska och polska, samt en samling exempel och övningar (**Ekzercaro**). Man kan alltså säga, att allt som skrivs och sägs i överensstämmelse med **Fundamento** är korrekt esperanto.

Fundamento kan aldrig ändras (det är, som man säger, *netuŝebla*, egentligen "oberörbart"). Däremot kan esperantoakademien införa tilläggsbestämmelser (fast man under årens lopp har gjort det mycket sparsamt).

När **Fundamento** antogs var esperanto ännu ett ungt språk (18 år närmare bestämt) och man fruktade, att det kunde sönderfalla i dialekter eller reformeras ihjäl. Nu, när vi närmar oss 100-årsdagen, är situationen en annan. Generationer av esperantister har använt språket i en sådan omfattning, att dess stildrag och språkbruk för länge sedan har utmejslats: vi har nu en lång tradition att falla till-

baka på. Därför är **Fundamento** numera inte i samma grad nödvändigt; Esperanto skulle leva vidare även om det försvann. Detta visas bl a av det enkla faktum, att mycket få esperantister i våra dagar har läst eller ens sett **Fundamento**. (Annars är det åtkomligt i sin 9:e upplaga, som publicerades 1963; den är försedd med noter av nuvarande akademiordföranden Albault). Det är samma förhållande med grammatiken: alla esperantister vet att esperantos grammatik har 16 regler, men få har sett dem. Därför är det ett utmärkt initiativ som La Espero har tagit, när man nu publicerar dem i svensk dräkt. Om nutidens esperantister förhoppningsvis märker att esperanto är ett stabilt språk och ett lätt språk är detta knappast **Fundamentos** förtjänst. Men inför icke-esperantister kan det fortfarande vara värdefullt att hänvisa till detta historiska dokument, som ger en förklaring till hur esperanto har kunnat få en säker grund att stå på.

Inte heller tror väl någon att reglerna från 1905 (som fö är övertagna från Zamenhofs första bok 1887) räcker till för att förklara allt som sägs och skrivs på esperanto i dag. Men hela vårt språkbruk har faktiskt vuxit fram ur denna lilla kärna; därom vittnar bl a att de 16 reglerna har hedersplatsen på de första sidorna även i ett sådant jätteverk som **Plena Analiza Gramatiko** av Kalocsay och Waringhien.

Reglerna är inte avsedda som någon lärobok i esperanto, det har Zamenhof förklarat. Men de erbjuder ändå en behändig översikt över esperantos grammatiska stomme, särskilt för den som redan är något litet bekant med språket. Ordningföljden motsvarar ungefär den vanliga i en skolgrammatik, om man undantar

fortsättn.

4	Trassliga trådar
Språk och traditioner kan försvåra våra förbindelser	Tilltrasslade trådar
5	Samhällets livsnerv

Utbyte av idéer och kunskaper är en förutsättning för all utveckling | Undervisningssituationer |
| 6 | Avstånden krymper
Telekommunikationerna knyter samman världen men den moderna tekniken är ojämnt fördelad | Teleteknisk utrustning |
| 7 | Från generation till generation

Färdigheter och kultur förs vidare på ett omärkligt sätt | Undervisningssituationer |
| 8 | Från folk till folk

Brist på kommunikation mellan länderna hotar världsfreden | FN:s generalförsamling och människor som sam-talar |

Ring eller skriv till EsperantoCentro så kommer mappen med posten!

Åke Rohdin

DE SEXTON REGLERNA

I Fundamento finns grammatiken på fem språk: franska, engelska, tyska, ryska och polska. De fem versionerna överensstämmer helt

i sak, men skiljer sig ofta frapperande i formuleringar, och ibland innehåller en version saker som de andra inte alls nämner.

Denna svenska version är dels en kompromiss som innehåller främst det som är gemensamt för de flesta versionerna, dels en anpassning för svenskars behov.

A) ALFABETE

A	B	C	Ĉ	D	E	F
a (hatt)	b	ts (sits)	tch (match)	d	e (fem)	f
G	Ĝ	H	Ĥ	I	J	Ĵ
g (god)	kraftigt dj	h	tyskt ach-ljud (buch)	i	j	tonande sje-ljud
K	L	M	N	O	P	R
k	l	m	n	o (folk)	p	r
S	Ŝ	T	U	Ŭ	V	Z
s	sch (Schweiz)	t	o (mor)	kort o (Maurits)	v	tonande s

Anmärkning I: *ĉ* uttalas som engelskt "ch" i "church"; *ĝ* som engelskt "g" i "gentleman"; *ĵ* som franskt "j" i "journal"; *ŭ* (som bara används efter vokaler) uttalas som kort "u" i tyska "kaufen"; *z* uttalas som engelskt "z" i "zeal".

Anmärkning II: Tryckerier som inte har bokstäverna *ĉ, ĝ, ĥ, ĵ, ŝ, ŭ*, kan ersätta dem med *ch, gh, hh, jh, sh, u*.

B) ORDKLASSER

1. Obestämd artikel finns inte, det finns endast en bestämd artikel, *la*, lika för alla genus, kasus och numerus.

2. Substantiv har ändelsen *o*. För att bilda plural lägger man till ändelsen *j*. Det finns bara två kasus: nominativ och akkusativ. Det sista bildas av nominativen genom tillägg av ändelsen *n*. Övriga kasus uttrycks med hjälp av prepositioner: genitiv med *de* (av), dativ med *al* (åt), instrumentalis med *per* (medelst), eller andra prepositioner enligt innebörden. Ex. *la patr'o* – fadern, *al la patr'o* – åt fadern, *de la patr'o* – faderns, *la patr'o'n* – fadern (som direkt objekt), *la patr'o'j* – fäderna, *la patr'o'j'n* – fäderna (som direkt objekt), *por la patr'o'j* – för fäderna.

3. Adjektivet slutar på *a*. Kasus och numerus som för substantiven. Komparativ bildas med ordet *pli* (mer), superlativ med *plej* (mest). Ordet "än" översätts med *ol*. Ex: *pli blank'a ol neĝ'o* – vitare än snö.

4. Grundtalen (som inte böjs) är: *unu* (1), *du* (2), *tri* (3), *kvar* (4), *kvin* (5), *ses* (6), *sep* (7), *ok* (8), *naŭ* (9), *dek* (10), *cent* (100), *mil* (1000). Tiotal och hundratal bildas genom enkel förening av talen. För att beteckna ordningstal lägger man till adjektivändelsen; för multiplikationstalen suffixet *obl*; för bråktalen *on*; för de kollektiva talen *op*; för de distributiva talen ordet *po*. Förutom detta kan talen användas som substantiv och adverb. Ex: *kvin'cent tri'dek tri* – 533; *kvar'a* – 4:a; *unu'o* – enhet, etta; *du'e* – för det andra, *tri'obl'a* – trefaldig; *kvar'on'o* – fjärdedel, kvart; *du'op'e* – två i taget; *po kvin* – fem var.

5. Personliga pronomen: *mi* (jag), *vi* (du, ni), *li* (han), *ŝi* (hon), *ĝi* (den, det), *si* (sig), *ni* (vi), *ili* (de), *oni* (man). Possessiva pronomen bildas genom tillägg av adjektivändelsen. Böjningen av pronomen är som för substantiven. Ex: *mi'n* – mig; *mi'a* – min, mitt.

6. Verbet böjs inte efter person eller numerus. Ex: *mi far'as* – jag gör, *la patr'o far'as* – fadern gör. *ili far'as* – de gör.

de avslutande allmänna reglerna (9–16), där Zamenhof har sammanfört en blandning av ljudlära, syntax och ordbildningslära (nr 15 hör strängt taget inte alls hemma i en grammatik).

Tittar man närmare på reglernas innehåll finner man att somliga av dem är mer än lovligt innehållsrika: hela verbsystemet behandlas t ex i en "regel"! Numreringen är alltså något godtycklig; man borde kanske hellre tala om 16 "paragrafer" eller "avdelningar", även om det av propagandistiska skäl låter bättre att säga "regler". Man bör emellertid komma ihåg, att grammatik inte är något att skämmas för: grammatik är det som behövs för att kunna forma korrekta språkliga yttranden, och inget språk kan vara den förutan.

Angenäm läsning!

Ebbe Vilborg

fortsättn.

Verbformer

- a) Tempus presens får ändelsen *as*, ex: *mi far'as* – jag gör.
- b) Tempus preteritum, *is*, ex: *li far'is* – han gjorde.
- c) Tempus futurum, *os*, ex: *ili far'os* – de kommer att göra.
- è) Modus konditionalis, *us*, ex: *si far'us* – hon skulle göra.
- d) Modus imperativ, *u*, ex: *far'u* – gör; *ni far'u* – låt oss göra.
- e) Modus infinitiv, *i*, ex: *far'i* – att göra.

Particip

- f) Presens particip aktivum, *ant*, ex: *far'ant'a* – görande, som gör; *far'ant'e* – görande, medan (man) gör.
 - g) Perfekt particip aktivum, *int*, ex: *far'int'a* – som har gjort.
 - g) Futurum particip aktivum, *ont*, ex: *far'ont'a* – som kommer att göra.
 - h) Presens particip passivum, *at*, ex: *far'at'a* – som görs.
 - h) Perfekt particip passivum, *it*, ex: *far'it'a* – gjord, som har gjorts.
 - i) Futurum particip passivum, *ot*, ex: *far'ot'a* – som kommer att göras.
- Alla passiva former bildas med hjälp av respektive former av hjälpverbet *est* (att vara), och det passiva participet av verbet ifråga. Prepositionen vid passivum är *de*. Ex: *si est'as am'at'a de çiu'j* – hon älskas av alla.

7. Adverbena slutar på *e*. Komparation som för adjektiven. Ex: *mi'a frat'o pli bon'e kant'as ol mi* – min bror sjunger bättre än jag.

8. Alla prepositioner styr nominativ.

C) ALLMÄNNA REGLER

9. Varje ord läses som det är skrivet.
10. Betoningen är alltid på näst sista stavelsen.
11. Sammansatta ord bildas genom enkel förening av orden (huvudordet står sist): de skrivs ihop, men åtskilda av små tecken¹⁾. De grammatiska ändelserna betraktas också som självständiga ord. Ex: *vapor'sip'o* (ångbåt) är bildat av: *vapor* – ånga, *sip* – båt, och *o* – substantivändelse.
12. Om det i en mening finns ett annat negerande ord, så utelämnas negationen *ne*. Ex: *mi neniam vid'is* – jag såg aldrig.
13. Som svar på frågan "vart?" får orden akkusativändelsen. Ex: *tie* – där, *tie'n* – dit, *Varsovi'o'n* – till Warszawa.
14. Varje preposition har en bestämd och konstans betydelse. Men om vi måste använda någon preposition och betydelsen inte visar vilken preposition vi måste ta, då använder vi prepositionen *je*, som inte har någon självständig betydelse. Ex: *gøj'i je tio* – att glädja sig över det, *rid'i je tio* – att skratta åt det, *enu'o je la patr'uj'o* – saknad efter fäderneslandet. Klarheten blir inte lidande av detta, eftersom man i alla språk i dessa fall använder någon preposition vilken som helst, om bara språkbudet har sanktionerat den. I det internationella språket används alltid i liknande fall prepositionen *je*. Istället för prepositionen *je* kan man också använda akkusativ utan preposition, om ingen oklarhet befaras.
15. De så kallade "främmande" orden, dvs de som de flesta språk har hämtat från samma källa, används i internationella språket utan förändring. De erhåller endast detta språks ortografi. Men när flera ord kommer av samma stam är det bättre att använda endast grundordet oförändrat, och bilda de övriga enligt det internationella språkets regler. Ex: teater – *teatr'o*, teatralisk – *teatr'a*.
16. Substantives och artikelns ändelser kan utelämnas och ersättas av en apostrof. Ex: *Ŝiller'* istället för *Ŝiller'o*; *de l'mond'o* istället för *de la mond'o*.

¹⁾ I brev och skrifter som riktar sig till personer som redan behärskar det internationella språket, används inte strecken mellan orddelarna.

(Sammanställt av Bertil Wennergren)

Eta lingvoleciono:

Aĝo — juna — maljuna

»Juneco ne scias,
maljuneco ne povas.»

Aĝo: Kian aĝon vi havas? Kia estas via aĝo? Kiom vi aĝas? Kiomjara vi estas? Kiom da jaroj vi havas? Kiam vi naskiĝis?

Mi estas 18-jara. Mi havas 18 jarojn. Mi estas 18 jarojn aĝa. Li atingis la aĝon de 60 jaroj. Li nun aĝas 60 jarojn. Li havas la aĝon de ĉirkaŭ 25 jaroj. Por sia aĝo, ŝi estas ankoraŭ sufiĉe juna. Aĝulo de unu monato.

Zamenhof naskiĝis la 15an de decembro 1859. (15.12.1859 — 14.04.1917). Washington estis naskita la 22an de februaro 1732. Koran dankon por via amika gratulo al la datreveno de mia naskiĝo. Ne havante eĉ plenajn 46 jarojn, mi ...

Li estas samaĝa kiel mi. Esti je unu jaro pli juna ol iu. Personoj de diversaj aĝoj.

(Cefe eltirita el Lentaigne: *Kiel diri ...?*)

SKRIV

ETT VYKORT!

Postens gamla uppmaning "ett brev betyder så mycket" är en sanning, men vi svenskar har rykte om oss att vara lata brevskrivare. Ett vykort tar blott en minut att skriva och gläder mottagaren. Ett nytt vykort i färg med en svensk flicka bland vitsippor samt en dikt av Moa Martinson på esperanto säljes till självkostnadspris (75kr/100) av Ulf Ribers, 591 90 MOTALA. Klubbar kan sälja kortet med god förtjänst.

MEDLEMS-

AVGIFTEN 1984

Har DU betalat din medlemsavgift för detta året? Enligt noteringarna i medlemsregistret har ännu inte alla direkta medlemmar (inte alla klubbar heller) betalat för 1984. Gör det gärna omgående så besparar ni kassören arbetet med att skriva personliga påminnelser!

AVGIFTEN KR 65 SÄTTER NI IN PÅ SEF:S POSTGIRO 20 12 - 3.

Ĉu finfine ... en 1987?

Ĉu ni en Svedio ricevos Esperanto-poŝtmarkon en la jubilea jaro 1987?

Tio dependas de ni ĉiuj. Fakte unu letero ne sufiĉas. Ni ĉiuj devas en ĝentila maniero atentigi la Poŝtadministracion pri la afero. Ni faru tion jam nun, ĉar la Poŝto tre, tre frue decidas pri novaj poŝtmarkoj.

Sendu leteron - kompreneble svedlingvan - al "Generalpostdirektör B. Zachrisson, Postverket, 105 00 Stockholm". Menciulian alvokon en la gazetaro pri ideoj kaj nepre skribu pri la 100-jara datreveno en 1987 de la unua Esperanto-libro.

Vi ankaŭ povas substreki, ke Esperantopoŝtmarkoj en la daŭro de la jaroj aperis en pluraj aliaj landoj, tamen ne ĝis nun en Svedio.

La ĉefa afero estas, ke vi sendu leteron. Ni ĉiuj. Se vi krome provas aldoni uin rapidan skizon aŭ simplan ideon pri la poŝtmarko, tio estis bona ago, kiu faras impreson. Seda nura malonga letero estas nepre ankaŭ tre grava.

Jan Strönne

AUGSBURG

1985 års stora internationella Esperanto-världskongress kommer att äga rum i Augsburg, södra delen av Tyskland. En intressant, historisk stad med omgivning, som är lockande.

Gör vad Du kan för att vara med. Redan i år bör Du anmäla Dig. Som bekant höjes avgiften fr.o.m. den 1 januari. I början av 1985 kommer den s.k. Dua Bulteno med information rörande anmälningar för logi, utfärder, bankett etc. Samtidigt får de anmälda en blankett härför. Avvakta då meddelande angående de kostnader i svenska kronor, som skall betalas till det svenska postgirokotot (se nedan). Märk: Direkt medlem i UEA är kongressdeltagare, som i år erlagt avgift till UEA för årsbok och ev. även Revuo Esperanto.

KONGRESSAVGIFTER (i svenska kronor)

Kategori:

	Till		
	31/12 1984		
	Till		
	14/5 1985		
	Efter		
	14/5 1985		
1. Icke direkt medlem i UEA	422:-	509:-	594:-
2. Direkt medlem i UEA	339:-	422:-	509:-
3. Kunulo/junulo/handikapulo			
– ICKE direkt medlem i UEA	255:-	339:-	422:-
4. Kunulo/junulo/handikapulo			
– direkt medlem i UEA	167:-	255:-	339:-

Beställ anmälningsblankett från Asta Schaedel, V. Rönneholmsvägen 42 B, 217 41 Malmö, tel. 040-91 63 09 (om Du ej redan har sådan). Blanketten sänds - ifylld - tillbaka till samma adress.

All betalning sker till postgirokonto 14 74 29-5 (Esperantoförbundet, specialkonto, Malmö). Anteckna på talongen vad betalningen avser.

KLUBO CENT

Till alla som sänt in sin "medlemsavgift" till Klubo Cent ett hjärtligt tack. För perioden maj - juni har följande betalningar kommit:

Maria Langhé, Mölndal
Margit Gustavsson, Stockholm
Tore Fors, Kävlinge
Anne Stridell, Borensberg
Malmö Esperantoförening
Torsten och Gertrud Lund, Malmö
Åke Palm, Malmö
Rolf Lagerström, Alingsås.

Det är enkelt att bli medlem! Sätt in kr 100 på pg 20 12-3 och ange att det gäller Klubo Cent.

Några personer har skickat in pengar av varierande belopp och dem tackar vi också.

PORTRETO DE HONORA MEMBRO

Nun venas la "membriografio" de nia alia honora membro, Oskar Svantesson el Gotenburgo. Kiam mi petis lin respondi kelkajn demandojn pri liaj vivotravivaĵoj li hezitis, dirante ke lia memorkapablo ne estas sufiĉe bona por tiu, sed li proponis skribi almenaŭ ion sen sekvi la demandaron. Venis artikolo, tiel longa ke mi devas dividi ĝin en tri partoj. Parol pri memorkapablo...

Red

NEEBLAĴO

Por mi estas neeble respondi la diversajn demandojn de la redaktorino, je kiuj ŝi deziras havi respondon okaze de mia iĝo (vardo!) honora membro de Sveda Esperanto-Federacio. Mia memorkapablo ne estas tia, ke estus al mi iel eble.

Mi devis elekti kelkajn aferojn, pri kiuj mi havas iom da memoro. Kaj do ne temas pri raportoj pri certaj movadaj aferoj, sed sole pri miaj propraj memoroj kiaj ili restas ĉe mi. Se la artikoloj estas legeblaj, nu bone. Se ne, nur restas bedaŭri la malŝparon de la presinko.

Precipe pri unu afero mi tute silentas, nome pri mia laboro en instruistaj rondoj. Mi ja dum kelka tempo estis ĝenerala sekretario Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI). Mi nome intencas provi verki iom detalan reporton pri tiu tempo (se mi inter miaj multaj paperoj trovos la bazan materialon por tia artikolo). Tiu artikolo maltrankviligis mian konsciencon dum multaj multaj jaroj. Temas pri la tempodaŭro inter la jaroj 1948

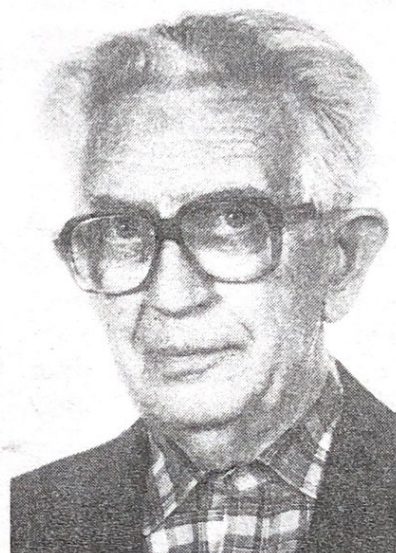
kaj 1965. Mi timas, ke la artikolo neniam estos skribita, sed ĝis plue mi esperas.

UNA KONTAKTO

Mian unuan kontakton kun Esperanto mi kredeble ekhavis ĉ. la jaro 1918. Tiam mi estis membro de idealisma klubo Excesior en Lidköping, kaj tie oni parolis pri mondlingvoj. Konstruitaj, artefaritaj mondlingvoj. Oni sciis pri du: unu nomiĝis Ido, alia Esperanto. Ĉu oni havis iajn kursojn mi ne scias. Mi ĉiukaze ne povi partopreni tian. En la tagoj mi vizitis la lernejon, kaj en la vesperoj ne eblis, ĉar mi devis promeni 3 kilometrojn por atingi la urbon.

Tamen mi iun tagon en la urba biblioteko ekvidis lernolibron pri Esperanto. La titolo promesis, ke la libro estas konvena por kursoj kaj memstudado. Viziti kursojn ja ne estis por mi eble. Sed memlernado? Povus eventuale taŭgi.

Sed juna knabo ĉirkaŭ 14-jara sen speciala studtalento ne povas lerni, eĉ Esperanton tute aŭtodidakte. Mi reliveris la libron, ne lerninte la lingvon.

Dum longa tempo mi pricerbumadis, kian estontan profesion mi elektu por akiri la vivopanon. Dum kelka tempo mia emo kliniĝis al la ĵurnalismo. Tial mi demandis al ĵurnalisto de Nya Lidköpings-Tidningen, kia estas tiu profesio. Li respondis, ke multtrilate ĝi estas bona, se oni estas preta akcepti kiom ajn da plendoj, insultado kaj mokado...

Mi ne sentis min sufiĉe forta por plenumi tiun kondiĉon, kaj miaj planoj pri ĵurnalismo tute paliĝis. Tion mi post jaroj certgrade bedaŭris.

Fine mi pro diversaj cirkonstancoj decidis peti lokon en la seminario por iĝi popollerneja instruisto. Mi estis provata kaj trovata taŭga.

En la kvara, fina, klaso studis Einar Dahl, esperantisto pli ol fervora. Iun tagon li per longaj kaj energiaj paŝoj pasis tra la koridoro, kaj ni renkontiĝis. Li energie montris al mi per sia tuta mano kaj demandis: "Ĉu vi volas partopreni kurson por lerni Esperanton?"

Mi tuj respondis simplan sed

senhezitan "jes". Tio estis la unu-sola fojo, kiam mi vidis Dahl konsternita. Li kutime devis klarigi multajn aferojn pri Esperanto. Rilate min tio ne estis necesa. Min jam kaptis la ideo pri internacia komuna lingvo.

Pri la kurso mi nenion memoras, sed antaŭ ol mi post 4 jaroj estis trapasinta la seminarion, mi mem gvidis esperantokursojn en Karlstad.

EKZAMENO

Kio min je pli matura aĝo multe mirigis estas, ke Sam Jansson persone venis al Karlstad por ekzameni min je la buŝa parto. Imagu! La rektoro de la Beskova Lernejo en Stockholmo veturas al Karlstad por ekzameni junulon, kiu ankoraŭ ne trapasis la seminarion, kaj pri kies estonta valoro

por la esperantomovado ili povis scii neniom.

Mi ne memoras, ĉu aliaj karlstadanoj ekzameniĝis je la sama okazo, sed ĉe mia ekzameno ne ĉeestis aliaj viktimoj, ĉar ĝi okazis en la domo de miaj geonkloj, kaj mi opinias, ke mia memoro ne trompas min pri tio. Sed denove mi emas ekkrii: Pensu, kion kelkaj povas entrepreni por nia movado!

Pri la ekzameno mi memoras pri detalo. Oni ja kutimis legi, ke ĉiu ero de la lingvo estas en si memstara vorto. En la ekzamena skribo mi do provis fari iun nekutiman konstruon, simile al la jena ekzemplo: "Li intencis en la aŭkcio aĉeti la ojn de ĉeval, bovin kaj ŝaf". Sed tiun konstruon la ekzamenantoj trovis ne uzebla.

LA ESPERO

Dum kelka tempo ĉirkaŭ jaro 1948 mi estis redaktoro de "La Espero". Mi memoras tiun jaron, ĉar dum la raportado pri la mondkongreso, kiu okazis en Malmö tiun jaron, Jan Strönné fojon post fojo admonis min kunpreni laŭeble multajn bildojn pri la kongreso. Certe ankaŭ aperis ne malmultaj bildoj, sed nun mi ne havas eblon konstati kiom.

La tekniko pri paĝigo estis dismeti la bezonatan nombron da malplenaj folioj de la formato A4 sur la plankon kaj poste tondi parton post parto ej tiuj kolonsimilaj strioj, kiujn liveris Sturetryckeriet. Mi lokigis ilin laŭ enhavo kaj loko. Je la fino oni eventuele povis suplementi per iuj nove skribitaj linioj por fari paĝon pli akceptinda.

daurigota

HOMO kaj KOSMO

estas "Astronomia Esperanto-Revuo", kiun regule eldonas la Observatorio de Zagreb, Jugoslavio. Ĝi estas presita nur en Esperanto kaj enhavas plurajn artikolojn kaj informojn, kiuj povas interesi ĉiujn. La revuo sekve ne estas altgrada scienca gazeto sed vere popular-sciencia eldonaĵo. Oni notu, ke ĝi estas presaĵo de institucio, kiu oficiale uzas Esperanton.

La unua numero en 1984 jam aperis, kaj ĉiujare 2 eventuale 3 numeroj aperos. La jarabono por 1984 estas 20 sved.kr. Vi pagu al poŝtgira konto 24 04 13-0557 Hans Dahl, Nynäshamn, (kiu estas peranto en Svedio).

Dum longa tempo la revuo travivis ekonomian premon, sed nun mencias, ke la afero verŝajne estas solvita. Gi atendas plurajn abonantojn.

JE REMEMORO DE LA 26:A UK.

Ni haltu momenton memore de la unua Universala Kongreso de Esperanto en Stockholmo antaŭ 50 jaroj. La 26-a U.K. okazis 4-11 aŭg 1934. La flagaro sur Norrbro pompe enkadrigis la Parlamentan Doman, kie la kongreso uzis multajn por ĝi taŭgajn kunsidojn. Protektanto ĉefguberniestro Torsten Nothin. En la Honora Komitato i.a. Lia princa Moŝto Carl, Svedujo. En la Koncerta Domo D-ro Edmond Privat pere de telefonlinio faris la festparoladon sidante en Svisujo. Oni vidis la unuan tutvesperan sonfilmon en

Esperanto. La floristaro de Dalekarlio kaŭzis aplūdegojn, kaj sekvis la festeno de la Urbo en la Urbodomo por pli ol 2.000 partoprenantoj. La tre interesa ŝeraro ekster Stockholmo allogis multajn ekskursantojn, inter kiuj i.a. Lidja Zamenhof. Uppsala vizitinda. La tutan semajnon Dagens Nyheter prezentis ĉiutage unu paĝon da novaĵoj en Esperanto. Balo en la Blua Salono. Krome diservoj, prelegoj, multaj kunsidoj. Sveda Antologio aperis.

Str.

Informa kilŝo pri la kongreso aperis en pluraj Esperanto-gazetoj.

SUDA DISTRIKTO

SUKCESA KURSO

Denove Suda Distrikto de SEF aranĝis intensivan kurson dum semajnfino. La 16-17 an de junlo ĝi okazis en la bele situata Sundsgården, popolatlernejo ĉe la maro apud Helsingborg.

34 personoj portoprenis, dividitaj en kvar grupoj. Lisbet Andreasson gvidis la unuan grupon por komencantoj, kiuj laboris kun materialo (espereble lernolibro venonta) de Ingemar Nordin.

En la dua grupo estis personoj, kiuj jam partoprenis komencantan kurson, kaj ili daŭrigis sub gvidado de Anna-Maria Lange.

Olle Olsson pritraktis gramatikajn problemojn kun la tria grupo.

La kvara grupo, kiun gvidis Iva Åberg, estis por la progresuloj kiuj provis fari paroladetojn kaj tradukojn ktp.

En la du unuaj grupoj Bertil Andreasson informis pri La historio kaj evoluo de Esperanto kaj la literaturo kaj organizo de la Esperanta movado. Ni tre ĝojas ke tiom multaj venis al la kurso kaj speciale ni notas ke kelkaj nun partoprenis la kvinan fojon. Ili estis komencantoj kiam la distrikto antaŭ 2 jaroj startis la laboron kun tiaj kursoj.

Lisbet Andreasson

VECKOSLUTSKURS OCH SEMINARIUM

Södra Distriktet av SEF planerar en veckoslutskurs i oktober eller början av november och dessutom planeras ett 1-dags seminarium kring Esperantos historia och äldre författare.

Vidare upplysningar lämnas av Bertil Andréasson, Södra Rörum. 242 00 Hörby, tel 0415-501 52

NÄRRADIO-PROGRAM EFTERLYSES!

Falköpings Esperantoklubb vill ha hjälp med program till sina sändningar i Falköpings närradio. Programmen skall vara intressanta för lyssnarna i synnerhet i Falköping med omnejd. De kan behandla nyttan och nöjet av att kunna Esperanto och de bör inte vara mer än ca 15 min långa varav högst 5 min sång och musik.

Förslag kan sändas till Falköpings Esperantoklubb Granelundsgatan 7 C 521 00 Falköping

TEDU-regionen

Juni månad inleddes med att östgötaklubbarna hade en intressant och lärorik, "verksamhetsavslutning" för säsongen i Västerby skogsvårdsskola, där ett 30-tal esperantister njöt av en intressant skogsvandring och lärde sig skogsvård både i Sverige och i Afghanistan. Det sista lärde en SIDA-konsult ut. Han är nu chef på Västerby.

Sommarverksamheten inom TEDU kommer bli att bestå av en lärarträff där regionens esperantolärare ska diskutera vad man kan och bör göra i skolorna. Kerstin Rydén håller i den. Kumlabyskola i Kumla kommer till hösten att ha esperanto som Fri Aktivitet.

I slutet av september kommer vi att samla studiehandedare till en diskussion i Norrköping. Haldo Vedin bjuder in till den träffen.

Kerstin Rohdin

Östgötska esperantoklubbarna med gäster från Örebro och Skövde hade sedvanligt gemensamt möte i juni.

ESPERANTO PÅ FN:S ÅRSMÖTE

Sista helgen i maj hade Svenska FN-förbundet sitt årsmöte i Katrineholm. Jag hade förmånen att representera SEF men jag var inte ensam esperantist. Från Norrköpings och Karlskogas FN-föreningar kom Haldo Vedin respektive Torbjörn Löfblad. Till årsmötet hade Lunds FN-förening inlämnat en motion om esperanto. Då det skulle ta för stort utrymme att här återge hela motionen begränsar jag mig till slutraderna i den:

"Med hänsyn till vad som ovan anförts hemställer vi att FN-förbundets kongress måtte besluta att föreslå för FN:s generalför-samling

a t t genom UNESCO utarbeta en plan som globalt påskyndar undervisning av esperanto i obligatoriska skolor;

a t t snarast möjligt införa esperanto som officiellt språk i FN-systemet i syfte att skapa förutsättningar för en lösning av det växande språkproblemet."

Förbundsstyrelsen (FN-förbundets alltså) hade som brukligt

är behandlat motionen innan årsmötet. I yttrandet berörs bl a den studie om information och kommunikationsproblem som UNESCO presenterat 1980 ("Många röster - en värld"). Förbundsstyrelsen menade att uppgifterna i studien "ger ett entydigt besked om vilka konsekvenser språkproblemen har för kommunikationen mellan människor". Sedan kommer man in på hur viktigt det är att avskaffa analfabetismen i världen och menar här "att detta arbete inom UNESCO bör prioriteras innan större resurser tas i anspråk för att utveckla ett gemensamt världsspråk". Det viktigaste i ett sådant här yttrande är dock vad som sägs i den avslutande attsatsen och där står det så här:

"Årsmötet föreslås besluta att uttala sitt stöd för den fortsatta utvecklingen av esperanto som ett gemensamt språk vid sidan av det egna språket."

Alla motioner behandlades först i utskott precis som i riksdagen. Ingen av oss esperantister hade blivit placerade i det utskott,

som skulle behandla just den här motionen. Eftersom man kunde byta utskott så gjorde vi följaktligen detta alla tre. I utskottet rådde det faktiskt finnas en riktig motståndare till esperanto. Helst hade han visst velat avslå hela motionen, men det kunde han väl inte, tyckte han, när nu styrelsen tillstyrkt i sitt yttrande. Det hela avlöpte dock väl och även utskottet tillstyrkte utskottets förslag. Det klubbades senare igenom av hela årsmötet.

Som en extra krydda kan nämnas att Roland von Malmborg (trubaduren) skulle uppträda på eftermiddagen. Han hade precis återkommit från en längre resa i Östeuropa och kunde nu berätta för publiken vilken praktisk användning han haft av esperanto under resan. Att han också sjöng på esperanto blev ett helt naturligt inslag i hans program under årsmötet.

Åke Rohdin

La Esperanta klubo de Skövde aranĝos

SEMAJNFINA KURSO

1a 8:an kaj 9:an de septembro en Västerhöjdsolan.

Nivelejoj: komencanta, daŭriga kaj konversacia

Prezo 50 kronoj

Aliĝoj al: Erna 0500-189 77

Ernst 0500-154 64

HÄNG MED

RESA till Polen 1-16 september.

Vi ordnar en gruppresa till Ora Pola Aŭtuno. Resan utgår från Ystad. Kostnad för arrangemanget 1.600:-. Kostnad för resa och visum tillkommer och beror på hur många deltagare det blir.

Upplysningar och anmälan till Kerstin Rohdin senast den 14 augusti tel 019-23 63 45 kvällstid

Adress: Ålsta, 690 72 SKÖLLERSTA

IRANA ESPERANTISTO EN SVEDIO

politika rifuĝanto, 24-jara, venis al Svedio en majo kaj li volas havi kontakton kun svedaj esperantistoj. Lia adreso estas:

Meyari Hasein
Amsbyn (hus 17)
Box 98
342 00 Alvesta

KUN ESPERANTO EN SOVETUNIO

Veturi al Sovetunio estas ĉiam interesa kaj turistoj el la okcidentaj landoj venis tien en grandaj aroj. Sed por esperantistoj la vojaĝo estas vera travivaĵa, ĉar ili estas akceptataj de samideanoj, kiuj renkontas ilin kun amikeco kaj malavara gastemeco. Tio estas la ĉefa impreso kaj la plej agrabla memorajo por dudeko da svedaj esperantistoj, kiuj faris rondvojaĝon en la granda lando dum du semajnoj komence de Majo.

Iniciatinto de la vojaĝo estis Leon Salomonson kaj kelkaj aliaj membroj de la Esperantoklubo en Malmö. Tiu klubo adaptis la Esperantoklubon en la fora urbo Samarkand kiel amika klubo kaj tio estis instigo por profundigi la amikecon per personaj kontaktoj kaj vizito. Post anonco en La Espero la amika rondo pligrandiĝis per esperantistoj el la tuta lando de Trelleborg en la sudo ĝis Luleå en la nordo. Do 21 esperantistoj kolektiĝis en Stockholm por flugi al Moskva, kie ni tranoktis kaj tuj venontmatene daŭrigis al Erevan

en la sudo, tre proksime al la turka limo.

La esperantistoj en Erevan aranĝis gajan feston por ni kun naciaj kantoj kaj dancoj kaj specialaĵoj el Armenio por manĝi. Ekskurso kondukis nin al bela montaro, kie ni trovis malnovan templon el la greka periodo kaj interesan manaĝejon el la 12-a jarcento, konstruitan parte en la monto.

Sed la plej grava celo de nia intereso estis la fora orienta Centra Asio: Samarkand kaj Tasjkent. La "Ora Samarkand" estas fama pro la interesaj konstruaĵoj el la 15-a jarcento, la tempo de Timur Lenk.

La esperantistoj en Samarkand aranĝis agrablan vesperon kun muziko kun instrumentoj, specialaj por Uzbekistan kaj kantado de ĥoro el la muziklernejo. Ankaŭ en Tasjkent la esperantistoj invitis nin al gaja kunestado kaj aranĝis por ni belan ĝuindan orgenkoncerton. La unuarangan instrumen-

ton traktis lertege la rektorino de la muzika altlernejo.

La lastajn tagojn de la vojaĝo ni pasigis en Moskva kaj tie ni travivis la Tagon de la Paco, la 9-an de Majo. Estis impona kaj kortusa manifestacio kun vicaro post vicaro da homoj, kiuj preterpasis kaj metis florojn sur la tombo de la nekonata soldato ĉe la muro de Kreml dum la tuta tago. Ni svedoj ekhavis imagon pri tio, kio paco signifas por homoj, kiuj estas trafitaj de du militoj.

Ankaŭ en Moskva granda aro de esperantistoj akceptis nin. Ili rakontis pri sia laboro por Esperanto precipe inter gejunuloj kaj ili estis scivolemaj pri niaj agadoj en la okcidentaj landoj. Ni svedoj estis imponitaj renkonti tiom da lerte parolantaj gejunuloj en ĉiuj kvar lokoj, kiujn ni vizitis. Pro demando de juna ĉarma knabino ĉu la gejunuloj en Svedio fervore studas Esperanton, mi devis konfesi, ke la gejunuloj ne venas en tro grandaj aroj al la Esperantomovado en Svedio. Kun granda miro la knabino demandis: "Sed KIAL ili ne lernas Esperanton? Ĝi ja donas tiajn avantaĝojn!" Jes, gesvedoj, junaj kaj maljunaj! KIAL?! Ĉu vi ne scias pri la avantaĝoj?

Tiakaze veturu kun esperantistoj al foraj fremdaj landoj, renkontu samideanojn kaj ekhavu novajn amikojn! Tiam vi spertu mem la avantaĝojn de la Internacia Lingvo!

Linnea Edsenius

NOVA LIBRO

DET HÄR ÄR BOKKLUBBEN NOVA LIBRO

Ur bokfloden från hela världen väljer vi varje år ut 3-5 nya esperantoböcker. Det blir framför allt lättlästa böcker, noveller eller korta romaner.

Närmast kommer: Etulaj aventuroj (Zora Heide), La fermita urbo (Istvan Nemere).

Du får den utvalda boken hem till dig. Med varje bok följer ett inbetalningskort. Vill du behålla boken, betalar du inom 10 dagar. I annat fall skickar du tillbaka den inom 10 dagar i samma kuvert, så att vi ser att boken kommer från dig.

Om du vill, kan du sälja boken till någon annan.

I bokklubben betalar du ett lägre pris än vid enstaka beställning. Din kostnad per år kommer (i 1984 års priser) att vara omkring 300 kr.

Anmäl dig till

Bokklubben Nova Libro. Esperantoförlaget
Brunnsgatan 21. 111 38 Stockholm (fbv till Ulla Luin)

VENIS LETERO EL TAŝKENTO

Nia Komisiono regule ricevas vian organon kaj kun plezuro ni legas esperantan parton de la revuo. Ni dankas vian bonvolemon kaj, kiel rekompenson, ni sendas la jenan kontribuajon.

La ideon teorie kredi estas malfacile. Tamen vizitas nian esperantistan klubon interesiĝantoj pri la lingvo, iuj restas en la kursoj, iuj finas ilin, iuj fojfoje vizitas la kunvenojn, kie oni parolas nur Esperante. Ili praktikas, iom korespondas. Nia urbo estas tro fora kaj ne tiom multaj eksterlandanoj vizitas ĝin. Svedoj? Eble venas, sed laŭ kio ilin rekoni? Esperantistoj? Ili estas guteto en maro — unu-du dum jaro.

Kiam venis la telegramo de Leon Salomonson, ke al ni venos 21 svedaj esperantistoj, malmultaj kredis je ĝia realo. Sed kiu scias? Ni iom preparis nin por la renkonto.

Triopo el ni venis al la hotelo por esplori la aferon. Jen, estas vero, neimagebla vero — ĉe la enirejo staras grupo de eksterlandanoj (grupo!) — verdaj steloj sur la jakoj kaj... ni komprenas unu la alian. Ni verŝajne sentis kiel la partoprenantoj de la 1-a

UK. Ni miris, ni promenis tra la vespera Taŝkento, furiozis printempo kaj la koroj batis altaritme — ni vidas samtempe tiom multajn alilandajn (ne fremdlandajn!) samideanojn. Ni interparolis, konatiĝis, demandis, respondis, sentante grandan simpation al la svedoj, ni legis versojn de la taŝkenta E-poeto Anvar Zajsanov.

Poste estis paŭzo. Por Samarkando. La svedoj revenis. Kiel en fabelo, kiel en agrabla sonĝo pasis ekskursoj, vizito al Pionirpalaco, oficiala akcepto en la Amikecasocio, kantado de Esperantaj kantoj, vizito al la Konservatorio al koncerto de orgena muziko, brua ĉampan-vespero, longa adiaŭo.

Por multaj el ni la svedoj estis la unuaj alilandaj E-parolantoj. Multe efikis la renkontiĝo al la ĵus finintaj la kurson. Ili ekvidis utilon, uzeblecon de Esperanto, ili pruvis al si, ke ne estis vane perdataj tri monatoj, dum kiuj la lingvo estis studita.

La rezulto de la sveda vizito estis gravega por nia esperantoklubo. La lingvo estis uzata — tio estis aldono de la brulaĵo al la anima fajro. En la Pionirpalaco

dank'al konversacio kaj interpretado per Esperanto estis ricevita invito de E-instruisto (pagata) por la nove lanĉota E-kurso por infanoj. En la Amikecasocio sonis tiuvespere nur Esp-to — tio estis pruvo al la aŭtoritatulo pri uzebleco de la lingvo (ni tion pruvas al la mondo ĉ. 100 jarojn). En la konservatorio, kie okazis la koncerto de orgen-muziko, estis bone propagandita la lingvo kaj estas atendataj dezirantoj por studi ĝin ĉe la kurso inter la studentoj kaj profesoroj. Kaj plej grava estas tio, ke niaj amikaj sentoj al la sveda popolo, al ĝiaj reprezentantoj plifirmiĝis.

Una el la svedoj diris: Mi vidis Samarkandon, mi vidis Taŝkenton — mi povas morti. Ne, karuloj, vivu longe kaj re — kaj revenu al ni, venu kun viaj amikoj, kun viaj kamaradoj. Venu ne nur svedoj, venu norvegoj, ĉinoj, germanoj, francoj, italoj, usonanoj, venu hispanoj. Venu ĉiuj, kiuj deziras. Venu, parolu kun ni Esperante — ni konatiĝu, amikiĝu! Ni gardu la Pacon!

Venu..., sed avertu nin anticipe.

Prezidanto de la Taŝkenta esperantista klubo ĉe la Domo de sciencistoj

Eŭgeno S Perevertajlo

ILEI JARKONGRESO EN SVEDIO 1985

La Sveda Sekcio de la Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj jarkunvenis la 12-an de majo en Skövde.

En la jarraporto, kiu estis aprobata, staras ke la membronombro de la sekcio kreskis dum la jaro, sed ankoraŭ restas multaj esperantistaj geinstruistoj, kiuj estas ekster nia rondo. Ni devas plivigliĝi la varbadon. La jarraporto ankaŭ informis ke diversloke membroj gvidis kursojn por infanoj kaj en la lernejo kaj ekster la regulaj studhoroj.

La prezidanto reprezentis la

sekcion dum la 17-a Internacia Konferenco de I.L.E.I., kiu okazis en Sintra, Portugalio. La sekcio dum la jaro havis kontaktojn kun eksterlandaj instruistaj organizoj.

La jarkunsido reelektis kiel estraranoj Bertil Andreasson, Hörby, prezidanto; Ingemar Nordin, Stockholm; Ingrid Ottosson, Vällingby; Jan-Olof Ahlbeck, Vilhelmina kaj novelektis Lars-Börje Nilsson, Halmstad kiel kasisto post Karl-Erik Eriksson, Linköping, kiu eksciĝis. La jarkunveno pritraktis la malnovan statutproblemon de la Sveda Esperanto-

Instituto, kaj konstatis ke ankoraŭ ne la afero estas solvita. Espereble venonta jarkunsido povos meti punkton por la longedaŭra felietono.

La jarkunveno akceptis la proponon de la estraro organizi la venontjaran Internacian Konferencon de I.L.E.I. en Svedio. Ĝi okazos la 22-an-20-an de julio 1985 en Norda Populaltlernejo, Kungälv. La estraro petas ĉiujn helpemajn interesojn sin anonci al la prezidanto por ke ni povu organizi brilan internacian renkontiĝon de geinstruistoj 1985.

Bertil Andreasson

Recenzoj

Materada de Fulvio tomazzi. Edistudio, Pizo, 1983. 159 p.

Dum jardeko pli ol 200 000 homoj forlasis sian naskiĝlokon pro la divido de la triesta regiono inter Jugoslavio kaj Italio post la dua mondmilito. La italoj en la jugoslava parto havis eblecon elmigri Italion. Tio ĉefe okazis dum du limigitaj periodoj.

Tiu romano, tradukita de la itala, rakontas pri la pensoj de viro rilate eventualan elmigron. Ĝi rakontas pri la vivo en eta vilago – tre malsimila al la vivo kiun renkontis la multaj jugoslaviaj enmigrintoj ĉe ni. Kaj kompreneble la familiaj rilatoj, ĉefe al onklo, multe okupas la pensojn kaj vivon de la rakontanto.

Materade estas la unua verko de la aŭtoro, kiu poste gajnis plurajn premiojn pri sia verkado. Lia stilo estas, aŭ tiam estis, iom nepolurita, sed mi volonte legus tradukon de alia lia verko.

Anita Lindblom

Kiuj semas plorante, Eva Tofalvi kaj Oldrich Knichal. Universala Esperanto-Asocio, Rotterdam 1984.

Tiu romano prilumas kelkajn de la problemoj, kiuj estis aktualaĵoj por la esperantomovado en granda parto de Eŭropo dum la tridekaj jaroj.

La intrigo prezentiĝas en Ĉeĥoslovakio kaj aperas pere de retrospektivaj pensoj de juna viro en mensa malsanulejo. Ni sekvas lin de infanaĝo kaj en rapsodiaj iluminadoj ni konatiĝas kun la homo. La tre speciala rolo de la rakontanto – ne nur rakontanto, sed aganto en dramo – estas metodo alproksimiĝi al kio okazis, kiu kaptas la leganton.

Mi ne volas malkovri ion pli, sed deziras al legontoj plezuron.

Aĉetebla ĉe EsperantoCentro. Prezo 60 kr.

Anita Lindblom

MENDU NOVAN Nekrologo LIBRETON

de la urbo SAINT-MALO en Esperanto. Ĝi estas eldonata okaze de la fervojistaj esperantistoj, kiuj alvenos la urbon la 19-an de septembro.

La esperantogrupo en la urbo admonas nin skribi al s-ro Jean Damanne, Turistoficejo, 6 rue de l'Horloge, 22100 Dinan Bretonio, Francio, mendante libreton aŭ demandante pri ĝia aperigo.

Uno el la veteranoj en la Esperanta-klubo en Skövde, CARL-EWERTH GRAHN, forlasis nin. Li estis naskita en 1911 kaj fariĝis en siaj 20-dekaj jaroj esperantisto.

Börje Andersson

Fidela, multjara esperantisto KARL HÄRNQVIST, Vimmerby, forpasis 95-jaraĝa. Karl Härnqvist kaj lia edzino Greta partoprenis universalajn kongresojn, eĉ post lia atingo de tre respektinda aĝo.

Lennart Åberg

Ankaŭ forlasis nin: INGRID ROHDIN kaj HELGE CROONA ambaŭ el Skövde.

OPINIO

Det här är vår insändarspalt. Har du funderingar som angår Esperanto så skriv till oss.

ĈU NI VOLAS IRI POLLANDEN '87?

La preparado por la 100-jara jubileo de Esperanto estas, kiel konate, en plena marŝado. la plej grandiozan manifestacion oni ja intencas aranĝi en Varsovio, la naskiĝurbo mem de la lingvo. Tiu elekto povas ŝajni memevidenta; tamen mi estas certa, ke multaj esperantistoj samkiel mi sentas malemon esti invitita al lando, kie antaŭ nemultaj jaroj la provo krei "socialismon humanan" brutale kaj sange estis frakasata sub la kalkanumoj de la reganta partio. Mi ne dubas, ke la koncerna reĝimo arde deziras ke tiel grava internacia evento okazu en ĝia

lando – same kiel Hitler deziris eluzi la propagandeblocojn de la Berlinaj Olimpikoj en 1936. Sed ĉu ni vere akceptas kontribui al la respektindigo de reĝimo, kiu faris la senekzemplan agon deklari militon kontraŭ la propra popolo? Eble estas ankoraŭ tempo sufiĉa por transloki la kongresegon en neŭtralan ŝtaton, prefere Svislando, kiu havas glorajn internacimovadajn tradiciojn kaj kiu estas ne malgrava provinco en Esperantujo.

Dixi et salvavi
animam meam
Ebbe Vilborg

Anna kaj mi gajigas homojn

daŭrigo

2

Kristin kompreneble iom gajigis vidante nin, sed eble ŝi miris, ke ni ne kunportis ion por ŝi en korbo. Tion ni ja kutimas. Sed ni pensis, ke certe ŝi fariĝos tre gaja, se ni nur kantos.

— Ĉu ni kantu iom por vi, Kristin? mi diris.

— Kanti? diris Kristin, kaj aspektis surprizita. Kial?

— Por ke vi estu gaja, diris Anna.

Ho, tiel, jes kompreneble, kantu vi, diris Kristin.

Kaj tiam ni ekkantis »Urbestro Munte» tiom verve ke eĥis en la domo. Kaj poste ni kantis »Norda vento severe volvas —», ĉiujn sep strofojn. Mi apenaŭ povis rimarki, ke Kristin aspektis pli gaja ol antaŭ nia kantado. Tial ni ankaŭ kantis »Adiaŭ, mia patro» kaj »Dormu, eta jun-salik!» kaj »En malata fiŝkaptista kabano» kaj ankoraŭ du aliajn kantojn, sed Kristin tute ne aspektis pli gaja pro tio. Anna kaj mi komencis preskaŭ raŭkiĝi, sed ni ne volis fini, antaŭ ol ni igis Kristin vere gaja, eĉ se tio estis tre peniga. Ni estis ĝuste ekkantantaj »Eta nigra Sara», sed tiam Kristin rampis el la lito kaj diris:

— Kantu vi, kiom ajn vi volas. Mi nur momente iros eksteren.

Sed tiam Anna kaj mi opiniis, ke ne havas sencon plue daŭrigi, sed ni diris adiaŭ al Kristin.

— Eble ni sukcesos pli bone, se ni donos florojn al iu, kiu ne kutime ricevas florojn, diris Anna.

Ni ĝuste estis pripensantaj, al kiu ni povus doni florojn, kiam ni

ekvidis ke Oskar, nia servisto, iras en la brutejon hejme. Ni alkuris lin, kaj mi diris:

— Oskar, ĉu vi iam ricevis florojn?

— Ho ne, mi ankoraŭ ne mortis, diris Oskar.

Kompatindulo, li verŝajne kredis, ke oni nur povas ricevi florojn je sia enteriĝo. Anna rigardis al mi kaj aspektis tute ravita, pri tio ke ni jam estis trovintaj iun, kiu neniam ricevis florojn. Kaj ni tuj kuris al la Nordbiena bosko kaj plukis bukedon da erikofloroj. Estis vere bela bukedo, kaj ni kunprenis ĝin en la brutejon. Tie iris Oskar kun sia puŝĉareto kaj transportis sterkon al la sterkejo, kiu estas tuj malantaŭ la brutejo.

— Jen, Oskar, vi ricevas florojn, ni diris kaj etendis al li la bukedon.

Komence Oskar kredis, ke ni ŝercmokas lin, kaj li ne volis akcepti la bukedon, sed ni diris, ke li devas preni ĝin, kaj tiam li faris tion. Momenton poste, kiam Anna kaj mi serĉis forkurintan kuniklon, ni preterpasis la sterkejon. Kaj tie kuŝis la florbukedo de Oskar.

— Mi komencas kredi, ke nia instruistino ne pravas koncerne tiun ĉi aferon, diris Anna.

Ni decidis ne plu klopodi gajigi homojn. Sed poste en la posttagmezo, kiam Anna kaj mi venis en la kuirejon, sidis tie viro sur seĝo kaj aspektis naiva. Svensson en Stubbenäset estas lia nomo. Li volis aĉeti porkon de ni, kaj Lasse kaj Bosse estis elkurintaj por venigi paĉjon, kiu estis okupita pri plugado en la granda

kampo. Dume Svensson atendis en nia kuirejo. Anna tiris min en angulon kaj flustris:

— Ĉu ne ŝajnas al vi, ke li aspektas hontema kaj embarasita? Ĉu ni tamen provu ankoraŭfoje? Paroli kun li kaj vigligi lin, kiel ja diris nia instruistino, vi scias.

Kaj ni decidis fari tion. Kutime Anna kaj mi povas babili kiom ajn, sed nu, kiam ni volis gajigi Svensson, estis tute maleble por ni trovi ion por diri. Mi cerbumis kaj cerbumis, kaj fine mi diris:

— Estas bela vetero hodiaŭ.

Svensson ne respondis. Tiam mi faris novan provon.

— Estas bela vetero hodiaŭ, mi diris.

Jes, diris Svensson.

Poste fariĝis tute silente. Momenton poste mi diris:

— Estis bela vetero ankaŭ hieraŭ.

— Jes, jes, diris Svensson.

Mi rigardis al Anna, ĉar mi opiniis, ke ŝi ankaŭ povis kunhelpi iom. Kaj tiam diris Anna:

— Ni esperu, ke ankaŭ morgaŭ estos bela vetero.

— Jes ja, diris Svensson.

Ĝuste tiam aperis paĉjo sur la korto, kaj Svensson ekstaris kaj foriris. Sed jen veninte ekster la pordo li sin turnis, montris ridaĉantan vizaĝon kaj diris:

— Kia vetero estis antaŭhieraŭ?

— Eble ni tamen iomete gajigis lin, diris Anna poste.

daŭrigas →

daŭrigo

— Estas eble, mi diris. Sed nun estu fino. Mi ne plu intencas igi homon gaja.

Sed tion mi tamen faris. Kaj ankaŭ Anna. Ĉar la sekvantan tagon la instuistino rakontis, ke knabino en nia klaso, kiu nomiĝas Märta, ne revenos al la lernejo dum longa tempo. Ŝi havas vere severan malsanon kaj devos kuŝi en sia lito plurajn monatojn. En la vespero, antaŭ ol mi ekdormis, mi pensis pri Märta, kaj tiam mi decidis doni al ŝi Bellan, kiu estas mia plej bela kaj kara pupo. Ĉar mi sciis, ke Märta tute ne havas ludilojn.

En la mateno mi rakontis al Anna, ke mi intencas doni al Märta mian pupon, kaj tiam Anna iris por alporti sian plej bonan fabelolibron. Post la lecionoj ni kuris al la hejmo de Märta. Ŝi kuŝis en la lito kaj estis tre pala. Kaj neniam mi vidis homon, kiu fariĝis tiom gaja, kiom Märta fariĝis, kiam ni metis Bellan kaj la fabelolibron sur ŝian kovrilon kaj diris, ke ŝi ricevas ilin. Ho, ho, ho kiom ŝi ĝojis! Ŝi premis Bellan kaj la fabelolibron kaj nur ridis. Kaj ŝi vokis sian patrinon, por ke ŝi venu kaj rigardu.

Kiam ni venis ekster la pordon, mi diris al Anna:

— Ne, nun ni ja gajigis homon, kvankam ni tute ne pensis pri tio.

Kaj Anna iĝis surprizita kaj diris:

— Jes ja.

Kaj poste ŝi diris:

— Certe estis prave, ke ni ne komencis kanti por Märta. Ĉar mi persone kredas, ke homoj fariĝas pli gajaj, kiam ili ricevas pupojn kaj librojn.

— Jes, almenaŭ infanoj, mi diris.

Tradukis Runo Stridell

KORESPONDPEŬO

ANDREO SOCHACKI

ul. Langiewiczza 15/20

28-200 Staszow

Polando

Li havas 29 j, estas teknikisto en kemia fabriko kaj havas edzinon kaj du infanojn.

MARIE HOTOVA

ul. Dacicke'ho 569

CS-734-01 Karvina4 Raj

Ĉeĥoslovakio

Ŝi estas 24-jara frau'lino. Intereso: literaturo kaj naturo.

STANISLAV KAREŠ

Tylovev 1262

508 01 Horiĉe

okres Jicin

Ĉeĥoslovakio

Li estas 39 jara agronomo-plantkuracisto.

Intereso: Agrikulturo, ĝardenado, naturo, naturprotektado, abelbredado, geografio, esperantomovado, sporto, fotografado.

HEGYI GYLILA

Szeged

Lenin krt. 36-38

11. Lcs. 111. em.2

6720

Hungario

deziras korespondi pri muziko, literaturo, turismo, naturo kaj volus scii, kiel vivas la svedaj junuloj. Li estas 21-jara studento.

JERAY KAPRIAK

26-600 Radom

ul. Natolinska 1/3 m 50

Polando

deziras korespondi kun svedoj por pli bone konatiĝi kun nia lando. Li havas 24-jarojn kaj laboras en tajpila fabriko. Kaj interesigas pri muziko kaj literaturo.

ELIZABETH MISKACZI

Kecsk Emét

Akadémia krt. 32. V/42

6000 Hungario

deziras korespondi kun knabo(j).

Ŝi estas 12,5 jara.

MARGARETA STROMBERG

Box 2004

S-871 02 Härnösand

deziras korespondi kun la tuta mondo kaj havas grandan interenson por lingvo, muziko, kudrolibro, legado kaj bestoj.

VALENTINA G TODOROVA

Kan "Nadejda

Bl. 317 v 4, ap 80

Sofia 1229

Bulgario

deziras korespondi kun gesvedoj.

Kieto-Kialanda, c/o Nkunku-Bazenga-Di-Mambueni, B.P.11.807, Kinŝasoi, Zairio — sinjoro kiu komencis lerni esperanton antaŭ unu jaron.

LUKSEMBURGA TELEVIDO

Je la fino de 1985, RTL/Luksemburga Televido/elsendos per satelito kaj eblos kapti ĝiajn programojn en dudeko da eŭropaj landoj.

Nun la estontaj programeroj estas pritraktataj.

Sekve estas tempo por Senprokraste kaj Amase sugesti al la RTL-estraro regulan programeron ankaŭ en Esperanto. ĉu monate. ĉu eĉ semajne.

Senprokraste ĉar estos tro malfrue. kiam la programeroj estos elektitaj.

Amase ĉar nur multnombra reago povos influi decidon. Ni ne forgesu, ke televida programo ne indas por deko da personoj.

Bonvolu proponi tion afable per individua aŭ per kolektiva letereto, kiun ankaŭ amikoj de Esperanto povos subskribi. Uzu preferinde la francan, germanan aŭ anglan (eĉ malbone); tamen bonvenos leteroj skribitaj ankaŭ en aliaj eŭropaj lingvoj.

Niaj leteroj inundu la labortablon de la RTL-Direktoro, Villa Louvigny, Luxembourg